Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23824/2024
03.07.2025. године
Б е о г р а д

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у правној ствари предлагача у поступку расправљања заоставштине иза пок. АА, бивше из села ..., Општина ..., одлучујући о ревизији учесника ББ из ..., чији су пуномоћници Милан Бијељић и Бојан Склепић, адвокати из ..., изјављеној против решења Вишег суда у Лесковцу Гж 761/24 од 12.03.2024. године, у седници одржаној 03.07.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији учесника ББ из ..., изјављеној против решења Вишег суда у Лесковцу Гж 761/24 од 12.03.2024. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Лесковцу Гж 761/24 од 12.03.2024. године и решење Основног суда у Лебану О 134/14 од 26.01.2024. године па се предмет ВРАЋА првостепеном суду на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Основног суда у Лебану О 134/14 од 26.01.2024. године, одбијен је као неоснован предлог наследног учесника ББ из ... за расправљање накнадно пронађене заоставштине иза пок. АА, бивше из ..., Општина ... .

Решењем Вишег суда у Лесковцу Гж 761/24 од 12.03.2024. године, одбијена је као неоснована жалба наследног учесника и потврђено првостепено решење.

Против правноснажног решења донетог у другом степену учесник ББ је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. ЗПП.

Одредбом члана 404. ЗПП прописано је да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не може побијати ревизијом ако је по оцени Врховног суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. О дозвољености и основаности те ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија. Исти

закон је у члану 420. став 6. прописао да у поступку поводом ревизије против решења сходно се примењују одредбе ЗПП о ревизији против пресуде.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 10/23 – други закон), у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку – ЗВП („Службени гласник СРС“, бр. 25/82, ... „Службени гласник РС“, бр. 46/95... 14/22), Врховни суд налази да постоје разлози за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе по питању начина стицања права својине.

На основу наведеног Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 420.став 3 и став 6.ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23) и члана 30.став 2. ЗВП, па је нашао да је ревизија учесника основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374.став 2.тачка 2.ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Правноснажним решењем у овом случају одбијен је захтев да се расправи заоставштина на накнадно пронађеној непокретној имовини након правноснажности решења о наслеђивању.

Законом о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82... “Службени гласник РС“ бр. 46/95...106/2015) чланом 128. је потписано да ако се по правноснажности решења о наслеђивању или решења о легату пронађе имовина за коју се у време доношења решења није знало да припада заоставштини, суд неће поново расправљати заосташтину већ ће ову имовину поновним решењем расподелити на основу раније доношеног решења о наслеђивању. Ако раније није расправљена заоставштина суд ће расправити заоставштину само ако се пронађена имовина састоји од непокретности. Ако се пронађена имовина састоји од покретне имовине суд ће расправити заоставштину само на захтев заинтересованих лица.

Закон о наслеђивању („Службени гласник РС“ број 45/95 и 6/2015) у члану 1. став 1. и 2. прописује да се наслеђује заоставштина, а да заоставштину чине сва наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти. То значи да заосташвитну представљају како непокретна тако и покретна имовина, као и друга права у смислу цитиране законске одредбе.

Према стању у списима иза смрти покојне АА, Основни суд у Лебану донео је решење О 134/14 од 27.10.2014. године, којим је утврђен састав заоставштине пок. АА и којим су за наследнике оглашени ћерка ВВ и син ББ, на основу споразумно датих наследничких изјава. За живота АА водила је поступак за враћање земљишта пред Комисијом за враћање земљишта скупштине општине Бојник под бројем 463-1/08 . Поступак је окончан Решењем Комисије за враћање земљишта 463-1/08 од 12.05.2014. године, које је исправљено решењем од 28.07.2014. године. То решење је правноснажно 16.06.2014. године. Наведеним решењем АА враћене су одређене катастарске парцеле, за које наследник сматра да су заоставшина покојне АА и предлаже да се расправе као накнадно пронађена имовина.

Нижестепени судови су одбили предлог за расправљање накнадно пронађене имовине, јер се та имовина води као имовина Републике Србије, јавна својина 1/1 и да није спроведено Решење Комисије за враћање земљишта у Катастру непокретности. Нижестепени судови су сматрали да наведене непокретности нису заоставштина пок, АА.

У моменту смрти пок. АА водила је поступак за враћање земље које је одузето решењем Среске комије за пољопривредни земљишни фонд при народном одбору среза лесковачког у Лесковцу 22.08.1953. године. Потраживање усмерено на имовину чије се враћање тражи пред Комисијом за враћање имовине, свакако је имовинско право које улази у заоставштину оставиоца и наслеђује се. Ово имовинско право претворено је у имовину правноснажним решењем Комисије за враћање земљишта, чија се законитост у овом поступку не може испитивати. Ради се о имовини стеченој на основу одлуке државног органа, те упис права својине у јавну књигу није начин стицања, како су погрешно закључили нижестепени судови. Право својине стиче се када одлука државног органа постане коначна, а упис у јавну књигу је декларативног карактера.

С обзиром да нижестепени судови нису имали у виду све напред наведено и нису поступили на наведени начин решења су морала бити укинуте на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП, као у ставу другом изреке.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено, па ће и донети решење у складу са одредбама Закона о ванпарничном поступку.

Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић